

Koulutuspaketti

Kouluttajan opas

YLEISAIHE

VALOKUVAUSKILPAILU:

Mitä euro merkitsee meille?

1 - Taustatietoja

1.1 – Kymmenen vuotta euron käyttöönotosta

1. tammikuuta 1999 **eurosta** tuli lähes 300 miljoonan eurooppalaisen rahayksikkö. Yhdentoista Euroopan unionin jäsenmaan – Alankomaiden, Belgian, Espanjan, Irlannin, Italian, Itävallan, Luxemburgin, Portugalin, Ranskan, Saksan ja Suomen – rahayksiköt vaihtuivat **euroksi**. Kreikka otti euron käyttöön vuonna 2001. Euroopan keskuspankki (EKP) määrää näiden maiden rahapolitiikasta.

Kolmen ensimmäisen vuoden aikana euroa ei ollut olemassa käteisrahana, vaan sitä käytettiin ainoastaan tilirahan muodossa. EU:n kansalaisille **euro** oli tuolloin näkymätön, koska kansallisten rahayksikköjen setelit ja kolikot olivat vielä käytössä.

1.2 – Eurosta tuli todellisuutta vuonna 2002

Kansalliset rahayksiköt korvanneet **eurosetelit ja -kolikot** otettiin käyttöön 1. tammikuuta 2002.

Eurosetelit ja -kolikot ovat kuudentoista EU:n jäsenvaltion, Alankomaiden, Belgian, Espanjan, Irlannin, Italian, Itävallan, Kreikan, Kyproksen, Luxemburgin, Maltan, Portugalin, Ranskan, Saksan, Slovakian, Slovenian ja Suomen, maksuvälineenä. Nämä maat muodostavat **euroalueen**, jolla asuu noin **329 miljoonaa asukasta**.

Euro on myös Monacon, Vatikaanivaltion ja San Marinon rahayksikkö. Näillä valtioilla on erityiset sopimukset valuuttasuhteista EU:n kanssa, vaikka ne eivät ole EU:n tai euroalueen jäseniä.

Yhdistynyt kuningaskunta ja Tanska neuvottelivat vapauttavat lausekkeet talous- ja rahaliitosta Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa (Maastrichtin sopimuksessa), jossa yhtenäisvaluutta määriteltiin. Kuitenkin yhdeksän muuta jäsenvaltiota (Bulgaria, Latvia, Liettua, Puola, Romania ja Ruotsi, Tšekin tasavalta, Unkari, Viro) siirtyvät **euroon** sen jälkeen, kun ne täyttävät Maastrichtin sopimuksen mukaiset yhteistä rahapolitiikkaa koskevat lähentymiskriteerit.

2 – Kilpailu

Kilpailu haastaa teini-ikäiset pohtimaan omaa suhdettaan euroon ja rahayksikön merkitystä Euroopan unionille ja kansainväliselle yhteisölle.

Kilpailun tavoitteena on myös kannustaa opettajia ja oppilaita ymmärtämään euron merkitystä yhteisen eurooppalaisen kansalaistunteen rakentamiselle.

3 – Menettelytavat

Tämä koulutuspaketti tarjoaa helpotetun lähestymistavan rahakäsitteisiin, jotta myös asiaan perehtymättömät kouluttajat voivat saada nuoret henkilöt ymmärtämään **euron** käyttöönoton tuomia muutoksia ja vaikutusta kansalaisten elämään.

Euro on rahayksikkö

Se on **laskentayksikkö, arvon säilyttäjä ja maksuväline**.

Vuonna 1999 etenkin pankit alkoivat käyttää euroa **laskentayksikkönä**.

Maksuvälineenä euroa käytetään kahdella tavalla:

- **käteisrahana:** Euroopan keskuspankki laskee setelit liikkeelle ja kansalliset tahot laskevat kolikot liikkeelle
- **tilirahana:** etenkin pankkitalletuksissa ja tilillepanoissa (**elektroninen raha**, elektronisten maksujärjestelmien yhteydessä käytettävä raha).

Euro on arvon (tai talletusten) säilyttäjä. Talletukset voi piilottaa patjan alle tai sijoittaa. Euroopan keskuspankki takaa euron arvon.

Euro on yhtenäisvaluutta

Euro tasapainottaa Euroopan talousmarkkinoita. Rahayksikkö on välttämätön kaupankäynnille ja unionin yhtenäisvaluutta parantaa ihmisten, tavaroiden, pääomien ja palvelujen liikkuvuutta sisämarkkinoilla. Yhtenäisvaluutta merkitsee myös sitä, että euroalueen valtiot eivät devalvoi valuuttaansa kilpailusystä (valuuttojen välinen kilpailu).

Euroon ja yhtenäiseen rahapolitiikkaan kuulumisen edellyttää budjettikuria, joka edistää taloutta tukevaa vakaata hintatasoa, ja alhaista korkokantaa.¹

Luotettavaa yhtenäisvaluutta käyttävät valtiot eivät saa harjoittaa toisistaan poikkeavaa talouspolitiikkaa. Noudattamalla julkisen talouden hyvinvoinnin vaatimuksia sekä inflaatiosäädöksiä että alhaista korkokantaa (niin kutsutut lähentymisperiaatteet) valtiot osoittavat toimivansa vakaan talouspolitiikan toteuttamisen puolesta.

Euro ja EU:n kansalaiset

Euron käyttöönotto oli valtava harppaus Euroopan yhdentymiselle. Tätä ennen valtioilla oli yksinoikeus painaa rahaa. **Euro** on merkinnyt yksittäisten jäsenvaltioiden suvereniteetin siirtämistä Euroopan unionille.

Euro on muuttanut Eurooppaa koskevia käsityksiä ja helpottanut liikkumista maiden välillä. Enää ei tarvitse miettiä eri valuutoissa ilmaistuja hintoja, valuutanvaihdosta ei enää tarvitse maksaa ja kansalaiset voivat tehdä suoria hintoja ja elintasoja koskevia vertailuja.

¹ Alhaisen korkokannan ansiosta yritykset voivat lainata edullisemmin rahaa investointeja varten. Samoin kulutusluotot kannustavat kotitalouksia kuluttamaan. Nämä tekijät lisäävät kasvua ja parantavat työllisyyttä.

Euroalue ja globaali talouskriisi

Vuoden 2007 talouskriisistä lähtien euro on todistanut arvonsa. Vahva ja vakaa valuutta on kyennyt suojelemaan **euroalueen** jäsenvaltioiden taloutta.

Euroopan komissio toteaa 7.10.2009² päivätyssä vuotuisessa lausumassaan euroalueesta: ”Euro on tarjonnut arvokasta suojaa kriisin aikana. Euro on suojannut euroaluetta tehokkaasti valuuttakurssi- ja korkomyllerrykseltä, joka aiemmissa finanssimarkkinoiden stressitilanteissa oli osoittautunut kovin haitalliseksi jäsenvaltioille.”.

² <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?checktexts=checkbox&val=502233%3Acs&pos=2&page=1&lang=fr&pgs=10&nbl=21&ist=505800%3Acs%2C502233%3Acs%2C484736%3Acs%2C475534%3Acs%2C460334%3Acs%2C452319%3Acs%2C448314%3Acs%2C438287%3Acs%2C436242%3Acs%2C435691%3Acs%2C&hwords=communication%257Ezone%2Beuro%257E&action=GO&visu=%23texte>

4 – Eurooppalaisten tuomaristojen soveltamat menestys- ja arviointikriteerit

Tavoitteet	Vaatimukset	Arviointikohteet
Tehtävät	Tehtävä on hyväksyttävästi suoritettu, kun:	
Valokuva, joka vastaa kysymykseen: “Mitä euro merkitsee meille?”	a. valokuva kuvaa yhteisvaluutan konkreettista merkitystä nuorille eurooppalaisille . b. valokuva on käyttökelpoinen erityisesti niissä maissa, joissa euro ei vielä ole käytössä .	a. Viestintä: valokuva korostaa selkeästi yhteisvaluutan merkitystä Euroopan kansalaisille. b. Luovuus: kuvan tai asetelman omaperäisyys. c. Valokuvan muodollinen kauneus.
Valokuvaa koskeva lyhyt selostus	a. selostuksesta käy ilmi, että kilpailijat tuntevat yhteisvaluutan käyttöönottoon johtaneet perusteet ja kykenevät asettamaan ne yhtenäisen Euroopan rakentamiseen liittyvään kontekstiin. b. selostus on yhteistyön tulos.	a. Yhteisvaluutan perusajatus sisältyy selostukseen. b. Selostus täydentää valokuvaa kuvaamalla yhteisvaluutan käyttöönoton muita seurauksia eurooppalaisille. c. Ryhmätyön eri vaiheet on kirjattu, valokuvan aiheen valintaperustelut on annettu ja valvojan rooli on määritetty.

5 – Tehtäväsuunnitelma

Kilpailijoiden tulee olla perehtyneitä talous- ja rahakysymyksiin ja hallita Euroopan yhdentymiseen liittyvät perustiedot.

Vaiheet:

- Aiheen erityislaatuisuuden huomioon ottaen suositellaan, että kolme nuorta henkilöä ja aikuinen ryhmänjohtaja (vanhempi, yhdistyksen jäsen, muu pätevä henkilö) muodostavat työryhmän. Ryhmänjohtajat voivat ohjata useampia ryhmiä.
- Ryhmänjohtajat hankkivat internet-osoitteita ja muita tarvittavia tietoja. Osallistujia tulisi kannustaa etsimään tietoa tiedotusvälineistä (erityisesti internetistä) tutkimaan ja pohtimaan asioita.
- Nuorten laatimia esitelmiä roolipelejä tulisi käyttää konseptien sisäistämisen apuna.

Monikielisten lähteiden ja lähdeluetteloiden internet-osoitteet

Euroopan unionin viralliset verkkosivut ovat erityisen tärkeitä lähteitä. Nuorten tulisi etsiä suoraan tietoa näiltä sivuilta muiden tietolähteiden sijaan.

A- Talouden ja rahoituksen pääosaston sivusto on ensisijainen

tietolähde: http://ec.europa.eu/dgs/economy_finance/index_en.htm.

Tietolähteitä kaikilla Euroopan unionin kielillä:

1. Euron kotisivu

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/index_fi.htm

2. Euron 10. juhluvuoden verkkosivusto 'EMU@10'

http://ec.europa.eu/economy_finance/emu10/citizens_fi.htm

Euroa koskevat asiakirjat

http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/euro/article13594_en.htm

3. Nuorille henkilöille suunnattua

tietoa http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/euro/kids/learn_fi.htm

4. Pelejä ja

tietokilpailuja http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/euro/kids/index_fi.htm

5. Suurelle yleisölle tarkoitettuja asiakirjoja (osa sivuista on vain englanninkielisiä)

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/general/index_en.htm

B- EU:n 22 kielellä julkaistu Euroopan keskuspankin sivusto on hyödyllinen tietolähde.

<http://www.ecb.int/ecb/welcome/html/index.fi.html>

<http://www.ecb.int/euro/play/html/index.fi.html>

Muita tietolähteitä

http://www.aede.eu/uk/europe_in_the_making.html – AEDE:n sivusto on englannin-, ranskan-, saksan- ja espanjankielinen. Se tarjoaa hyödyllistä tietoa ja sisältää mm. tekniikan erikoissanaston. Sivusto on tarkoitettu pääasiassa aikuisilla ja opiskelijoille.

6 – Tehtäväsuunnitelma

1. Asiakirjat

Valkokankaalla esitettävä tietokilpailu.

Jokainen kilpailija saa menestyskriteeritaulukon. 3.

Jos internet-yhteyttä ei ole saatavilla, tulostakaa jokaiselle kilpailijalle vuoden 2009 euroalueen kartta (väreissä).

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/countries/index_fi.htm

ja http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/why/index_fi.htm

2. Varusteet

- fläppitaulu
- tietokilpailun vastausruudukko
- paperia
- videoprojektori ja nopea internet-yhteys (mahdollisuuksien mukaan)
- kamera yhtä työryhmää kohti
- kannettava tietokone ja kuvaohjelmisto (mahdollisuuksien mukaan)
- Talousasioita koskeva sanasto

3. Ryhmää tai luokkaa koskevat järjestelyt

Kaikille ryhmille on varmistettava hyvä näkyvyys valkokankaalle.

1. Kesto: *kaksi tuntia*⁴

4. Tilaisuuden kulku

Ensimmäinen vaihe

Ensimmäisessä vaiheessa keskitytään menettelytapojen määrittelyyn ja asiakirjojen kokoamiseen sekä menetelmien valintaan kahden tai kolmen nuoren muodostamassa ryhmässä menestyskriteerien täyttämistä varten.

Luokkatyöskentely

Lyhyt **esittely**.

Tietokilpailu – jokainen kirjoittaa omat vastauksensa paperille.

³ kuten ylempänä on mainittu

⁴ kaikki neljä vaihetta voidaan käydä läpi kahden tunnin tilaisuudessa.

Euroalueen kartta heijastetaan valkokankaalle (tai kartat jaetaan kilpailijoille): http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/countries/index_fi.htm.

Nuoret etsivät euroalueen jäsenvaltioiden nimet, ja ne kirjoitetaan fläppitaululle.

Sivun projisointi.

Yksi osallistuja lukee ääneen sivun johdantokappaleen:

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/why/index_fi.htm

Hankalat sanat ja ilmaukset kerätään ja kirjoitetaan fläppitaululle.

Ryhmissä

Hankalien sanojen ja ilmausten merkitykset selvitetään sanakirjojen avulla (tai ryhmänjohtajaa pyydetään selittämään ne).

Jokainen ryhmä keksii kolme euroa esittelevää lausetta.

Jokainen osallistuja pohtii suhtautumisestaan euroon ja perustelee näkemyksiään.

Ryhmän vastaukset kootaan yhteen.

Kilpailu

Menestyskriteerien esittely.

Ryhmät luovat strategian:

- kuvattavan aiheen valintaa varten,
- parhaan mahdollisen havaintoesimerkin valintaa varten.

Osallistujia pyydetään tutustumaan aiheeseen ennen seuraavaa vaihetta: esimerkkejä tilanteista, joissa **euro on vaikuttanut nuorten eurooppalaisten elämään**.

Työryhmälle kerrotaan, että valokuvan aihe valitaan kolmannessa vaiheessa.

Toinen vaihe

Ryhmissä

Työryhmät listaavat lehtiartikkeleissa ja muissa julkaisuissa mainittuja **euron** käyttötilanteita:

- omassa lähiympäristössä,
- omassa maassa,
- Euroopassa.

Jokainen ryhmä valitsee tilanteen ja valmistelee:

- Roolipelin aiheen, jonka ryhmä voi näyttellä luokalle tai isolle ryhmälle,
- lyhyen lehdistötiedotteen.

Luokkatyöskentely

Jokainen työryhmä näyttelee valitsemaansa tilanteeseen perustuvan roolipelin ja esittää "lehdistötiedotteensa".

Yleinen keskustelu ja yhteenveto.

Seuraavaa vaihetta varten osallistujien tulee valita valokuvan (lehtikuvan tai kuvan internetistä) ja/tai ottavat esittämäänsä tilannetta kuvaavan valokuvan.

Kolmas vaihe

Ryhmissä

Löydettyjen tai otettujen valokuvien tutkiminen.

Valokuvia koskevat kommentit esitetään alla olevassa ruudukossa:

Tilanteen tunnistettavuus ja paikkansapitävyys	Kuvasommittelun ja kuvan laatu
--	--------------------------------

Menestyskriteerien kertaus.

Mitä ongelmia täytyy ratkaista vaatimusten saavuttamiseksi?

Vastaukset kootaan samaan ruudukkoon.

Minkä tilanteen tai kohteen haluamme valokuvata kilpailua varten?

Olisiko tarkoituksenmukaisempaa (helpompaa) luoda valokuvamontaasi?

Miten? Miksi?

- Vastausten yhteenveto ja aiheen valinta (älä unohda kuvan tai montaasin käyttötarkoitusta).
- Esittelytekstin luonnos (alle viisi riviä) sekä ilmoittautumislomakassa esitettyjen kysymysten vastaukset (enintään 500 merkkiä/vastaus)
- Työryhmä laatii toteuttamisaikataulun sekä päättää ryhmän jäsenten välisestä työnjaosta

Neljäs vaihe

Ryhmissä

Osallistujakohtaisten tehtävien kertaaminen.

Valokuvan tai montaasin luominen.

Esittelytekstin viimeistely.

Isossa ryhmässä

Valokuvien esittely.

Jokainen ryhmä esittelee työnsä tulokset lukemalla valmistelemansa selostuksen.

Yleinen keskustelu.

Ryhmissä

Valokuvan ja esittelytekstin viimeistely ryhmässä.